

Teknisk beskrivning

604 Laborant

1 Grundläggande information om tävlingsgrenen	3
2 Gemensamma teman i tävlingsgrenen	5

1 Grundläggande information om tävlingsgrenen

1.1 Tävlingsgrenens nummer och namn

604 – Laborant

1.2 Tävlingsform

Tävlingsformen är individuell tävling.

1.3 Åldersgräns för tävlande

Tävlingen är utan åldersgräns.

1.4 Yrkesexamina och kompetensområden

Tävlingsuppgifterna i denna gren grundar sig på grundexamen inom laboratoriebranschen. Yrkesbenämningen i grundexamen är laborant. ([Grundexamen inom laboratoriebranschen - eGrunder](#))

Laboranten arbetar till exempel i laboratorier inom industrin, miljöbranschen, livsmedelsbranschen, läkemedelsbranschen, bioteknik samt forskning och produktutveckling. Arbetet omfattar hantering av prover, analyser, mätningar, behandling av resultat samt rapportering.

Laborantens arbete kräver noggrannhet, omsorgsfullhet, ansvarstagande, problemlösningsförmåga samt behärskning av säkra arbetsmetoder.

1.5 Allmän beskrivning av tävlingsgrenen

Laboranten undersöker vardagliga saker såsom livsmedel, miljö, läkemedel, kosmetika och bioprodukter. Hen säkerställer produkternas kvalitet, säkerhet och överensstämmelse med krav. Laboranten deltar också i forskning och utveckling av nya produkter. Arbetet omfattar analys och kvalitetskontroll av industrins råvaror, mellanprodukter och färdiga produkter.

I det praktiska arbetet bereder laboranten lösningar, tar och hanterar prover, utför mätningar samt bearbetar och beräknar resultat. Arbetet är noggrant, omsorgsfullt, ansvarsfullt och långsiktigt samt kräver förmåga att arbeta både självständigt och som en del av en arbetsgemenskap.

I Mästare-tävlingen behandlar laboranten prover och utför kemiska, fysikaliska och biotekniska analyser. Den tävlande beräknar och utvärderar resultat, drar slutsatser utifrån dem samt rapporterar resultaten av sitt arbete. Tävlingsuppgifterna mäter behärskning av laboratoriemetoder, mätnoggrannhet, behandling av resultat, rapportering samt säkert och ansvarsfullt arbete..

1.6 Kompetenskrav för tävlingsgrenen

Tävlingsuppgifternas svårighetsgrad grundar sig på yrkeskraven på berömlig nivå i grundexamen inom laboratoriebranschen.

Den tävlande förutsätts kunna:

- bereda lösningar och hantera prover enligt givna anvisningar
- utföra kemiska, fysikaliska och biotekniska analyser med hjälp av laboratoriemetoder
- använda laborieutrustning, mätinstrument och arbetsredskap på ett säkert och ändamålsenligt sätt
- behandla, beräkna och utvärdera mätresultat omsorgsfullt
- dra slutsatser utifrån resultaten och rapportera dem på ett korrekt sätt
- följa kvalitetskrav för laboriearbete, arbetssäkerhetsanvisningar och principer för hållbar utveckling
- planera och tidsplanera sitt eget arbete
- arbeta omsorgsfullt, ansvarsfullt samt både självständigt och i samarbete med andra

2 Gemensamma teman i tävlingsgrenen

2.1 Hållbar utveckling

Inom laboratoriebranschen kommer hållbar utveckling till uttryck genom ansvarsfull användning av material, energi och kemikalier samt genom att minska uppkomsten av avfall. I laborantens arbete beaktas miljöpåverkan under hela arbetsprocessen, från provhantering till rapportering av resultat.

Ekologisk hållbarhet

- kemikalier, prover och andra material används på ett ändamålsenligt sätt
- materialsvinn och uppkomsten av avfall minimeras
- avfall sorteras på korrekt sätt enligt gällande hanteringskrav
- effektiv användning av energi och andra resurser beaktas

Ekonomisk hållbarhet

- material, kemikalier och arbetsredskap används omsorgsfullt och kostnadseffektivt
- utrustningens och redskapens livslängd förlängs genom omsorgsfull användning
- arbetet planeras ändamålsenligt för att säkerställa effektiv användning av resurser

Social hållbarhet

- arbetet utförs ergonomiskt och ansvarsfullt i arbetsmiljön
- säkra arbetsmetoder och en god arbetsmiljö främjas
- bedömning av produkters kvalitet, säkerhet och miljöpåverkan stöds som en del av ansvarsfull verksamhet

Laborantens arbete stöder företagets mål för hållbar utveckling och cirkulär ekonomi, och principerna för hållbar utveckling utgör en väsentlig del av laborantens yrkesskicklighet och ansvarsfulla verksamhet.

2.2 Företagsamhet

I laborantens arbete kommer företagsamhet till uttryck genom initiativförmåga, ansvarstagande, noggrannhet samt förmåga att planera och organisera sitt eget arbete.

Kompetens inom företagsamhet kommer bland annat till uttryck på följande sätt:

- arbetsmoment planeras omsorgsfullt och ändamålsenligt
- material, utrustning och andra resurser används ekonomiskt
- arbetet utförs ansvarsfullt och kvalitativt enligt givna anvisningar
- samarbete sker med arbetsgemenskapen
- kommunikation och rapportering är tydlig
- det egna arbetets smidighet och tidsplanering säkerställs

Ett företagsamt arbetssätt stöder högkvalitativt, effektivt och arbetslivsinriktat laboratoriearbete.

2.3 Arbetssäkerhet och arbetsvälbefinnande

inom laboratoriearbete är arbetssäkerhet och arbetsvälbefinnande en väsentlig del av yrkesskickligheten. I arbetet används lämplig personlig skyddsutrustning och säkra arbetsmetoder följs vid hantering av kemikalier, prover och laboratorieutrustning.

Arbetssäkerhet och arbetsvälbefinnande kommer bland annat till uttryck på följande sätt:

- laboratorierock, skyddsglasögon, skyddshandskar och annan nödvändig personlig skyddsutrustning används
- kemikalier hanteras enligt säkerhetsdatablad och säkerhetsanvisningar
- dragskåp och annan säkerhetsutrustning används på ett ändamålsenligt sätt
- arbetsplatsen hålls ren och välorganiserad
- hygien- och säkerhetsanvisningar för laboratoriearbete följs
- ergonomiska arbetsställningar och arbetsvälbefinnande beaktas i det dagliga arbetet

Principerna för arbetssäkerhet och arbetsvälbefinnande grundar sig på säkerhetskraven inom laboratoriearbete samt på ansvarsfullt arbetssätt.